

Apărut cu sprijinul Centrului Municipal de Cultură Arad
printr-un proiect al Asociației Culturale „Aradul literar” Arad

Ilustrațiile sunt din colecția personală a lui Péter Puskel

Autor texte: Péter Puskel

Editor: Ioan Matiuț

Coperta: Tickă Nistor

ARADUL DE ODINIOARĂ

Imagini și parfum de epocă

Editura Mirador
Arad - 2017

De-a lungul secolului al XVIII-lea sute de familii au sosit pe aceste meleaguri, stabilindu-se în această zonă. Impactul coloniștilor șvabi cu restul populației a fost benefică.

La ordinele Mariei Tereza a fost unificat orașul sărb cu cel german și s-a hotărît construirea unei primării noi în piața principală a orașului (actuala Pță Avram Iancu nr. 16). În 1770 a fost inaugurată această a treia primărie, o clădire tot modestă cu parter și un etaj, construită în stil baroc provincial, la care ulterior a fost adăugat un turn cu orologiu.

Trebuie menționat aportul ordinului minoriților la dezvoltarea orașului.

Această ramură a franciscanilor bosniaci a pătruns în Banat în secolul al XIV-lea. În Arad au apărut mult mai târziu, abia la începutul secolului al XVIII-lea. Călugării minoriți au construit o biserică în centrul orașului (demolată abia în 1902, când au început lucrările la actuala biserică minorită din centrul Aradului) și o școală elementară, transformată mai apoi (1745) în liceu.

Tot datorită insistenței membrilor acestui ordin a fost ridicată între anii 1775-1781 noua biserică franciscană în stil baroc, pe un amplasament deosebit, în bucla Mureșului, pe când cetatea nouă, construită la ordinele împăratesei Maria Tereza se afla încă în faza de finalizare.

Construită între 1763-1783 în formă hexagonală (stil Vauban), după planurile inginerului militar austriac Filip Ferdinand Harsch,

Swabian farmers and craftsmen. Along the 18th century, hundreds of families came and established in this area. The cohabitation of the Swabian colonisers and the rest of the population was beneficial for everybody.

On Maria Theresa's orders, the Serbian and the German town were united, and it was decided to build a new town hall in the main square of the town (today, Avram Iancu Square, 16). 1770 saw the inauguration of this third town hall, also a modest building, with a ground floor and a first floor, in provincial baroque style. A clock tower was later added.

The contribution of the order of Minorites to the development of Arad deserves also a mention.

This branch of the Bosnian Franciscans came to Banat during the 14th century. In Arad they appeared much later, hardly at the beginning of the 18th century. Minorite friars have built a church in the centre of the town (to be demolished only in 1902, when work for building the present Minorite church started) and an elementary school, later (in 1745) changed in a high school.

Also to their insistence it was erected, between 1775 and 1781, the new baroque Franciscan church, on a special emplacement, in the Mureș bend, while the new fortress, build also on empress Maria Theresa's order, was almost finished.

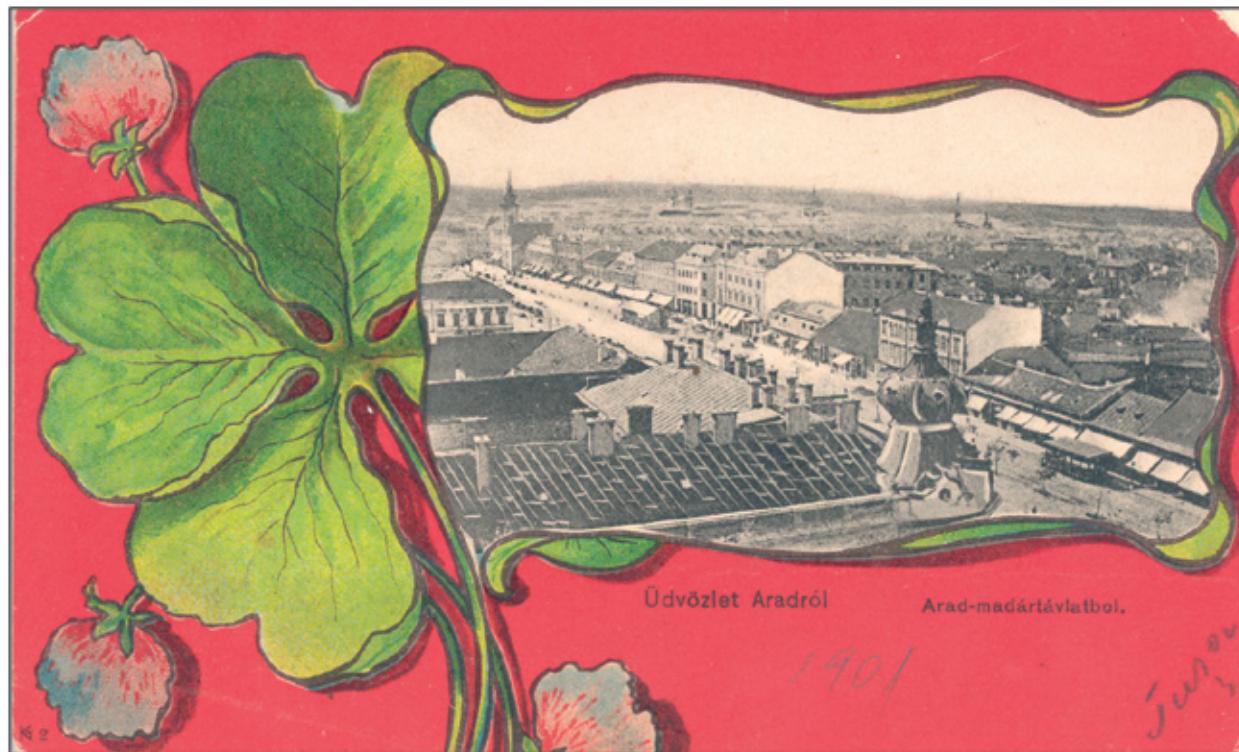
Constructed between 1763 and 1783, in a hexagonal form (Vauban style), and in compliance with the project of Austrian military engi-

Cea mai veche pictură despre centrul Aradului 1830-1840
The oldest painting the main Square, from about 1830-1840

Cea mai veche vedere ilustrată despre Piața Andrásy, 1892
The oldest lithograph showing Andrásy Square, 1892

Ilustrată panoramică litografiată, 1901
Lithographic panorama, 1901

Magazinul Andrényi și fii, alături casa Bing
Andrényi and Sons ironmonger's and the Bings' residence

Arad

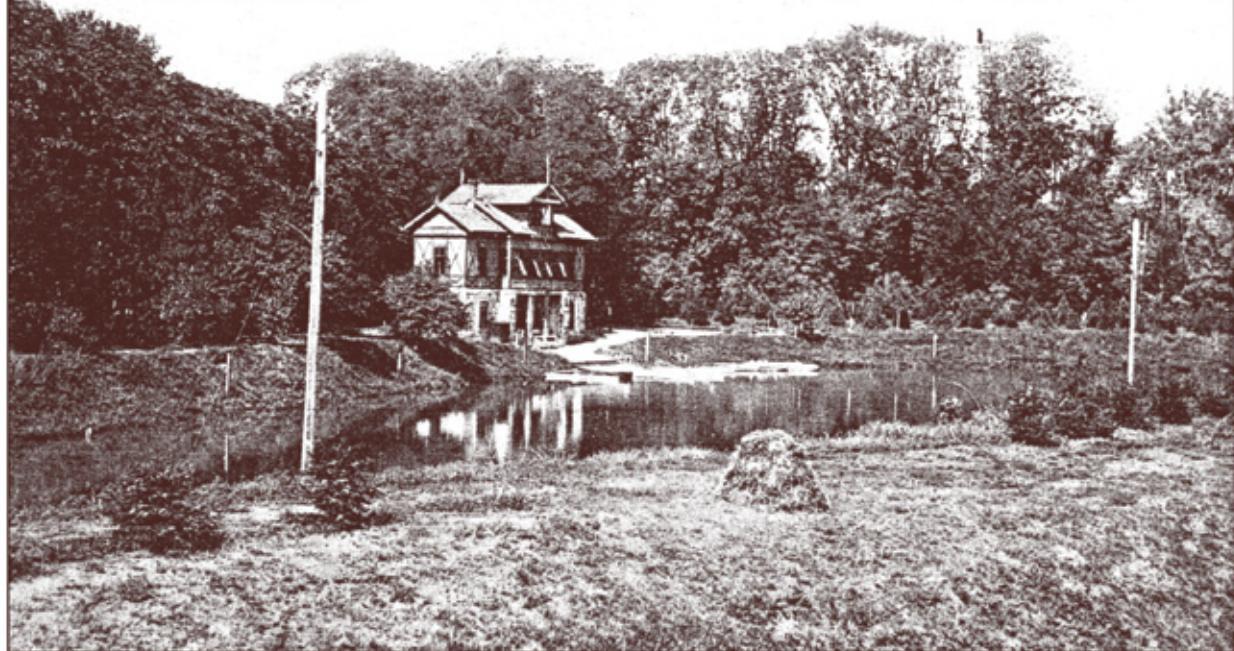
Kossuth-park

Parcul Kossuth, 1912
Kossuth Park, 1912

Üdvözlét Aradról.

A városligeti tó a korcsolyapavillonnal.

Lacul din Pădurice cu pavilionul patinatorilor, aprox. 1900
The lake in the City park with the skating rink, about 1900

Arad — Kossuth-szobor

Depuneri de coroane la statuia lui Kossuth, 1909
The Kossuth Monument with wreaths, 1909

Bustul rabinului şef Aron Chorin, 1909
The bust of Aron Chorin, Chief Rabbi, 1909

Turnul bisericii minoriților, 1901
The tower of the old Church, 1901

ARAD

Thököly-tér a gör. k. román templommal

Catedrala și seminarul teologic ortodox, aprox. 1914
The church in Tököl Square (Catedralei) and the Orthodox Seminary, about 1914

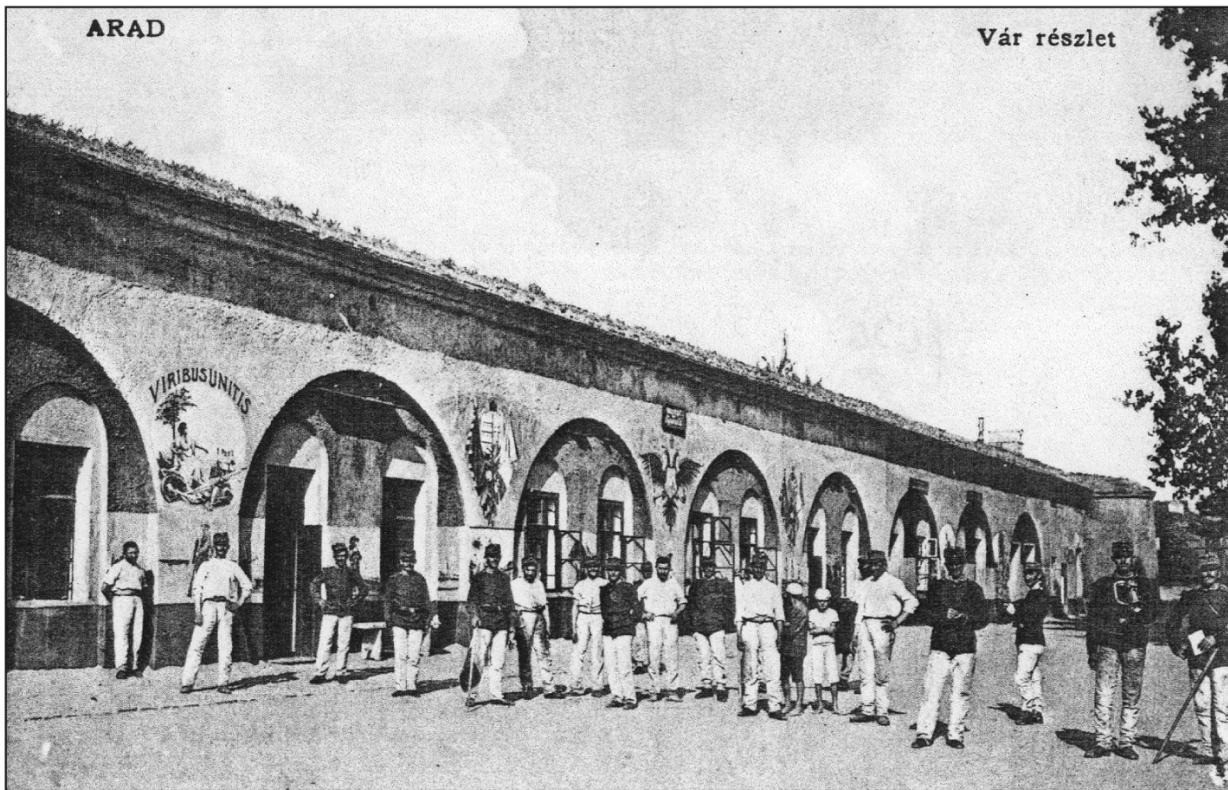
Arad, Kereskedelmi akadémia és parkrészlet

Academia de Studii Economice și aspect din parc, 1912
The Commercial Academy with a view of the park, 1912

ARAD

Vár részlet

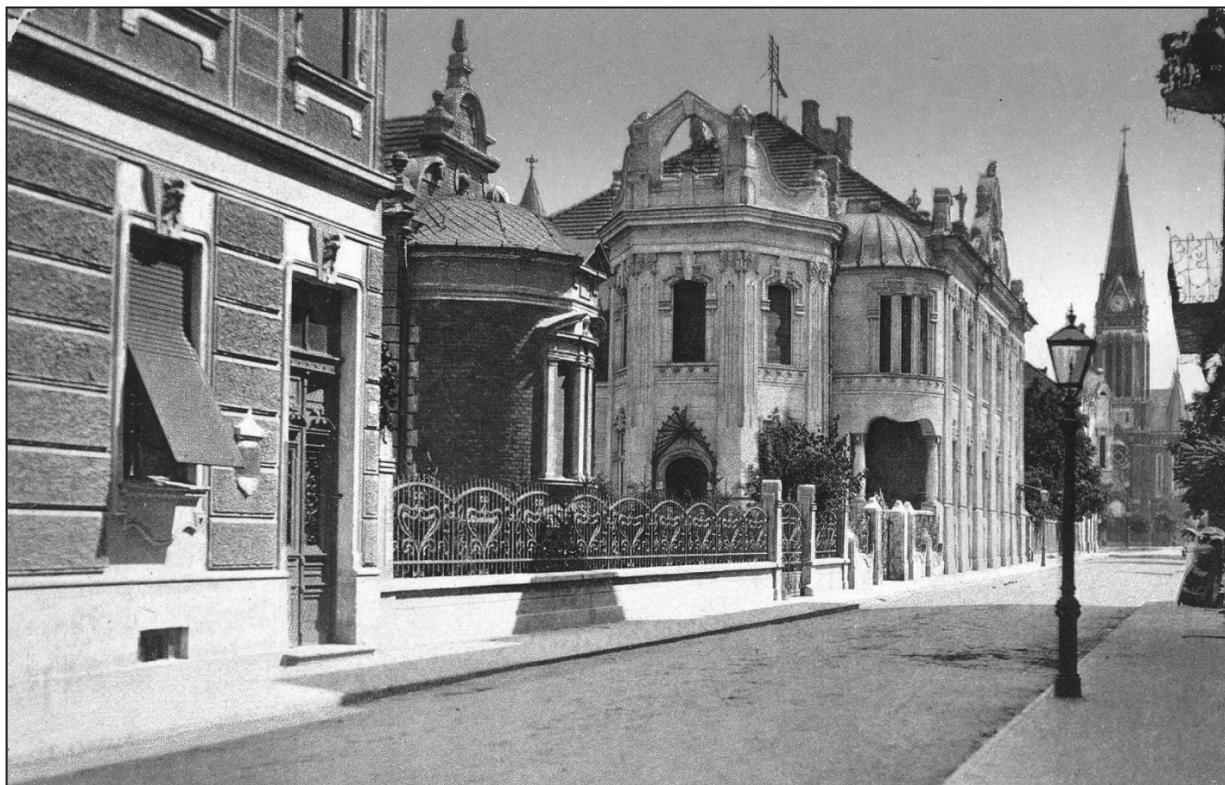
Prizoneri de război în incinta cetății, 1915
Prisoners int the yard of the fortress, 1915

Plută cu măruri din Valea Mureșului, 1934
A raft carrying apples arrives from the Maros basin, 1934

Autobus MARTA, fabricat la Arad, 1912
MARTA-a brand of bus made in Arad, 1912

Vila prefectului Urban Iván, 1908
The villa of Ivan Urban, Lord Lieutenant of the county, 1908

Clădirea uzinei de automobile MARTA, lângă fabrica de vagoane, 1916
The building of MARTA Car Factory, next to the Carriage and Waggon Works, 1916

Clădiri la intersecția de străzi, 1910
Apartament houses in the Centre, 1910